

Jeg vil her gerne meddele det ærede Medlem for Hillerød, hvorledes hans Kollega, det ærede Medlem for Horsens, tænker om denne Sag. Han skildrede Middelstanden, den lille Haandværkerstand med følgende Ord: „Dække virkelig alle disse ludende Hoveder og forpinte Ansigter over selvstændig tænkende og dømmende Sjæle, ere virkelig alle disse smaalige Kneb, al denne Ydmyghed og tvungne Hensyntagen Udtrykket for selvstændige og kraftige Karakterer, ere virkelig disse Snigløb, denne Vold, Forbitrelse og Misundelse, denne Frygt og Bæven for Dagen i Morgen, denne udvortes Underkastelse og indvortes Had selvstændig Personlighed? Eller lad os indskrænke os til det strengt økonomiske og gøre os Selvstændigheden klar paa dette Omraade. Hvor mange af disse selvstændige Driftsherrer maa da vandre Byen rundt om Lørdagen for at laane Penge til Arbejds løn, hvor mange af disse Værktøjer og Smaamaskiner tilhøre dem, og hvor mange ere købte paa evigt løbende Veksler, til høje Priser og til høje Renter“ osv. osv. Saaledes skildrede det ærede Medlem for Horsens det lille Haandværks Stilling med ganske de samme Ord, ud fra ganske de samme Anskuelse som Socialdemokratiet, med Sympati for de enkelte Personer, men med Erkendelse af, at en Opretholdelse deraf med den tekniske Udvikling, vi nu ere inde paa, er ganske umulig.

Det ærede Medlem for Horsens var ikke den Gang saa bange for Socialismen som nu, da han forleden Dag bad Vorherre bevare sig for den. I det Foredrag, jeg her har nævnt, udtalte han: „Man skal ikke være bange for Socialismen, den udvikler sig alle Vegne, ligesom den har gjort i England, fra Utopi til fornuftig Socialpolitik i samme Forhold, som man møder den med Sympati.“ Saaledes udtalte det ærede Medlem for Horsens sig den Gang. Han udtalte endvidere den Gang: Hvad er den formelle Valgret, den formelle Valgbarhed værd, naar man dog bevarer den reelle Afhængighed af en Maskinleverandør eller en Hovedkunde? Det ærede Medlem for Slagelse mente, jeg havde udtalt noget uklogt angaaende Valgretten, idet jeg hævdede, at selve den formelle Valgret ikke var saa farlig meget værd, naar man ikke havde reel Uafhængighed, en god økonomisk Stilling. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at hans Partis Hovedordfører i Toldlovsforhandlingen, det ærede Medlem for Horsens, har udtalt sig ganske paa samme Maade.

Han sagde den Gang og skriver i sin bekendte Bog om Karteller: „Beror Friheden paa den formelle Ret til politisk og kommunal Stemmegivning og Valgbarhed? Nej, den beror paa reel Uafhængighed og paa en økonomisk betrygget Stilling.“

Jeg har endnu et Par Bemærkninger at gøre til den højtærede Finansminister. Den højtærede Finansminister vilde vedblivende bebrejde mig og mit Parti, at vi havde lagt Formue- og Indkomstskatten for Had, det var derfor, han ikke turde foreslaa en Toldnedgang kompenseret med en stigende Skala paa Formue- og Indkomstskat. Herregud. Den højtærede Finansminister viger altsaa ikke tilbage for en saadan Kompensation af Hensyn til Landstinget, af Hensyn til Pengemagten, af Hensyn til Finansverdenen, det tredje Ting her i Landet. Nej, det er ikke det, som bestemmer ham. Det, som bestemmer den højtærede Finansminister til at foreslaa en saadan Kompensation, er kunde medføre en yderligere Nedgang, som Socialdemokratiets Agitation. Det er det frygtelige Socialdemokratis forfærdelige Agitation, der ganske overvælder Ministeren, saa han ikke tør stille et saadant Forslag. Jeg protesterede den Gang, jeg sagde: Vi have aldrig lagt Formue- og Indkomstskatten for Had, vi have beklaget og kritiseret dens Anvendelse til Hartkornsgaver og Tiendeafløsning, men ikke Formue- og Indkomstskatten i sig selv. Derpaa kunde den højtærede Finansminister i Virkeligheden intet svare, thi dette er Sandhed. Men vi ere gaaede i gode Fodspor i saa Henseende. Han sagde, at det er hele Skattekomplekset, som vi have kritiseret. Ja, hele denne Sammenkobling, der fandt Sted, have vi kritiseret. Men vi have haft gode Forgængere i denne Henseende. Der var en Gang en Redaktør Vilhelm Lassen i Aalborg, som i sit Blad om Skattelovenes Kompleks skrev følgende: „Naar vi gaa ind til disse Loves Kærne og se, hvad den reelle Følge vil blive af dem, naar de en Gang foreligger vedtagne, saa finde vi da deri, at Proprietærene ville faa en betydelig Skattelettelse, Gaardmændene en ubetydelig Skattelettelse og Husmændene slet ingen“. (*Finansministeren* [Vilh. Lassen]: Det var jo de Reedt-Thottske Skattelove, det var ikke dem, som bleve vedtagne.) Nej, men de, som bleve vedtagne, vare i den Henseende betydelig daarligere for Smaakaarsfolk, thi i de Reedt-Thottske Skattelove var blandt andet den kommunale Skattelov endnu ikke føjet til, den kommunale Skattelov, som særlig har med-